

**Перелік теоретичних питань, що виносяться на екзамен з дисципліни
«Міжнародні економічні відносини»**

1. Сутність і структура міжнародної економічної системи.
2. Світовий ринок і світове господарство: сутність, особливості розвитку та характерні ознаки.
3. Міжнародні економічні відносини у світовому господарстві. Середовище розвитку міжнародних економічних відносин.
4. Попит і пропозиція на міжнародних ринках.
5. Міжнародний поділ праці. Інтернаціоналізація господарського життя як об'єктивний процес економічного розвитку.
6. Міжнародний поділ факторів виробництва. Міжнародна мобільність факторів виробництва.
7. Класичні, неокласичні та альтернативні теорії міжнародної торгівлі.
8. Сутність, види і показники міжнародної торгівлі.
9. Інструменти аналізу міжнародної торгівлі.
10. Сучасна структура світового ринку товарів і послуг.
11. Міжнародна торгівля послугами та її специфічні риси.
12. Види торгових посередників, їх характеристика.
13. Регулювання міжнародної торгівлі. Типи зовнішньоторговельної політики держав.
14. Методи та режими торгової політики.
15. Митне регулювання міжнародної торгівлі.
16. Нетарифні методи регулювання.
17. СОТ та її роль у регулюванні міжнародних торговельних відносин.
18. Сутність, передумови та причини міжнародного руху капіталу. Основні форми та показники міжнародного руху капіталу.
19. Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу.
20. Теорії міжнародних інвестицій.
21. Прямі іноземні інвестиції: сутність, чинники, наслідки.
22. Форми і методи регулювання міжнародного інвестування на національному і міжнародному рівнях.
23. Портфельні закордонні інвестиції, сутність та види.
24. Міжнародні корпорації, види та напрямки діяльності. Правила міжнародного інвестування.
25. Офшорні зони та компанії: особливості функціонування.
26. Особливості формування та розвитку світового ринку праці.
27. Напрямки та світові центри міграції робочої сили.
28. Сутність, види та показники міжнародної трудової міграції.
29. Наслідки міжнародної міграції для мігрантів, приймаючих країн та країн донорів.
30. Державне регулювання міжнародної трудової міграції. Міжнародно-

правові основи міжнародної трудової міграції.

31. Роль і місце міжнародних організацій у регулюванні світового ринку праці: Міжнародна організація праці.
32. Сутність міжнародного науково-технологічного обміну та його особливості.
33. Основні форми передачі технологій.
34. Світовий фінансовий ринок: сутність, функції, структура.
35. Міжнародний кредит, принципи та його функції і роль в сучасній економіці. Міжчасова торгівля.
36. Класифікація форм міжнародного кредиту.
37. Міжнародний кредитний ринок в структурі світового фінансового ринку.
38. Міжнародний валютний фонд: історія створення, основні функції, особливості кредитування.
39. Група Світового банку, її організації та роль на фінансовому ринку.
40. Міжнародна заборгованість: чинники формування, види зовнішнього боргу, показники, класифікація країн за рівнем заборгованості.
41. Сутність і види валюти.
42. Валютний курс, його чинники та режими.
43. Теорії валютного курсоутворення.
44. Валютний ринок і валютне котирування.
45. Валютні операції та їх класифікація.
46. Валютна система, її види та елементи.
47. Еволюція світової валютної системи.
48. Європейська валютна система.
49. Міжнародні розрахунки.
50. Кореспондентські відносини банків.
51. Економічний зміст та методологія складання платіжного балансу.
52. Структура платіжного балансу.
53. Макроекономічні наслідки дефіциту платіжного балансу.
54. Регулювання платіжного балансу.
55. Сутність і форми міжнародної економічної інтеграції.
56. Завдання створення та специфіка діяльності Північноамериканської зони вільної торгівлі (NAFTA).
57. Співробітництво країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону. АСЕАН та АТЕС.
58. Розвиток економічної інтеграції країн Південної Америки (МЕРКОСУР).
59. Формування та етапи розширення Європейського союзу.
60. Сучасний етап розвитку ЄС. Маастрихтський договір. Лісабонська угода.
61. Глобалізація сучасного світового господарства.
62. Фінансова глобалізація та її прояви.
63. Глобальні проблеми: причини виникнення та шляхи розв'язання.

- 64. Міжнародне регулювання глобальних проблем. Міжнародні організації.
- 65. Передумови та фактори інтеграції України у світове господарство.
- 66. Україна і Європейський Союз: етапи та напрями співробітництва.
- 67. Участь України у регіональних інтеграційних угрупованнях.

Тема 1. Концептуальні засади інтеграційної економіки

Передумовою розв'язку теорії інтеграційної економіки є розуміння сутності економічної інтеграції. Під інтеграцією економіки розуміють процес зближення економік країн, який призводить до зростання обсягів торгівлі, збільшення конкуренції та підвищення ефективності економіки. Інтеграція економіки може відбуватися на різних рівнях: регіональному, національному та глобальному. Основними формами інтеграції є вільна торгівля, зона вільної торгівлі, митний союз, економічний союз та повна економічна інтеграція. Кожна форма інтеграції характеризується певними особливостями та перевагами. Наприклад, вільна торгівля дозволяє країнам торгувати між собою без митних бар'єрів, що призводить до зростання обсягів торгівлі та підвищення ефективності економіки. Зона вільної торгівлі, крім того, передбачає вільний рух капіталу та трудових ресурсів. Економічний союз передбачає вільний рух грошових одиниць та впровадження спільної економічної політики. Повна економічна інтеграція передбачає вільний рух усіх факторів виробництва та впровадження спільної економічної політики. Інтеграція економіки має позитивний вплив на економіку країн, які беруть участь у ній. Вона призводить до зростання обсягів торгівлі, збільшення конкуренції та підвищення ефективності економіки. Крім того, інтеграція економіки дозволяє країнам користуватися перевагами масштабування та спеціалізації. Однак, інтеграція економіки також має певні ризики. Одним з них є збільшення конкуренції, що може призвести до закриття неконкурентоспроможних підприємств та втрати робочих місць. Крім того, інтеграція економіки може призвести до збільшення нерівності в економіці та до зростання залежності країн від зовнішнього ринку. Тому, інтеграція економіки повинна здійснюватися з урахуванням інтересів усіх сторін та з дотриманням певних умов.

Тема 2. Рівні адміністративних рішень та типологія стратегій підприємства

Передумовою для прийняття стратегічних рішень є проведення аналізу зовнішнього середовища підприємства. Зовнішнє середовище підприємства можна розділити на макросередовище та мезосередовище. Макросередовище включає в себе економічні, соціальні, політичні та технологічні фактори. Мезосередовище включає в себе конкурентів, постачальників та клієнтів. Аналіз зовнішнього середовища дозволяє підприємству визначити свої сильні та слабкі сторони, а також визначити можливості та загрози. Крім того, аналіз зовнішнього середовища дозволяє підприємству визначити свої стратегічні цілі та вибрати оптимальну стратегію. Стратегія підприємства – це комплекс рішень, який визначає довгострокові цілі підприємства та шляхи їх досягнення. Стратегія підприємства повинна бути узгодженою з місією підприємства та з інтересами акціонерів. Крім того, стратегія підприємства повинна бути гнучкою та адаптивною до змін зовнішнього середовища. Існують різні типи стратегій підприємства, які можна класифікувати за кількістю напрямків діяльності, за географією діяльності та за рівнем конкуренції. Наприклад, стратегія спеціалізації передбачає концентрацію підприємства на певній галузі діяльності. Стратегія диверсифікації передбачає розширення діяльності підприємства в нові галузі. Стратегія міжнародної експансії передбачає розширення діяльності підприємства на міжнародному ринку. Стратегія лінійної конкуренції передбачає боротьбу підприємства за перевагу на певному ринку. Стратегія диференціації передбачає створення підприємством унікальних продуктів або послуг. Стратегія цінової конкуренції передбачає боротьбу підприємства за перевагу за рахунок зниження цін. Стратегія інновацій передбачає створення підприємством нових продуктів або послуг. Стратегія партнерства передбачає встановлення підприємством партнерських відносин з іншими підприємствами. Стратегія консолідації передбачає об'єднання підприємств у певній галузі діяльності. Стратегія реструктуризації передбачає змінювання структури підприємства з метою підвищення його ефективності. Стратегія ліквідації передбачає закриття підприємства. Таким чином, стратегія підприємства – це комплекс рішень, який визначає довгострокові цілі підприємства та шляхи їх досягнення. Стратегія підприємства повинна бути узгодженою з місією підприємства та з інтересами акціонерів. Крім того, стратегія підприємства повинна бути гнучкою та адаптивною до змін зовнішнього середовища.